

Veiligheidsregio

HOLLANDS MIDDEN

Samen sterk voor meer veiligheid!

Regionaal Beleidsplan VRHM 2016-2019

In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken gemeenten, GHOR, brandweer, politie en andere partners samen aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Hollands Midden.

Veiligheidsregio

HOLLANDS MIDDEN

Samen sterk voor meer veiligheid!

Regionaal Beleidsplan VRHM 2016-2019

Gericht verder!

Datum: 23 maart 2016

Auteurs: Hoofdenoverleg & voorzitters MD-werkgroepen

In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken gemeenten, GHOR, brandweer, politie en andere partners samen aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Hollands Midden.

Inhoud

1	Voorwoord	2
2	(Bestuurs)Samenvatting	3
3	Verantwoording	4
3.1	Totstandkoming	4
3.2	Inhoud en afbakening	4
3.3	Leeswijzer	5
4	Veiligheidsregio Hollands Midden	6
4.1	Missie en visie	6
4.2	(niet-)Wettelijke taken	6
4.3	Bestuur en organisatie	7
5	Ontwikkelingen	8
5.1	Beleidsperiode 2012-2015	8
5.2	Regionaal Risicoprofiel VRHM 2016-2019	9
5.3	(Landelijke) Strategische agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016	11
6	Beleidsprioriteiten VRHM 2016-2019	12
6.1	Informatiegestuurd werken	12
6.2	Risicogericht werken	14
6.3	Omgevingsgericht (net)werken	16
7	Bedrijfsvoering	19
7.1	Balans brengen in beleidsprioriteiten en middelen	19
7.2	Werken aan kwaliteit	19
7.3	Integraal samenwerken	20
7.4	Uitvoeren beleidsplan	20
7.5	Resultaten	20
8	Planning resultaten	21
8.1	Prioriteit: informatiegestuurd werken	21
8.2	Prioriteit: risicogericht werken	22
8.3	Prioriteit: omgevingsgericht (net)werken	23
8.4	Bedrijfsvoering	24
	Bijlage 1 Verplichte onderdelen Regionaal Beleidsplan	26
	Bijlage 2 Factsheet Strategische agenda	27
	Bijlage 3 Overzicht risicoaanpak	30

1 Voorwoord

Binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden is de afgelopen jaren goed (samen)gewerkt door de hulpdiensten, de gemeenten en de crisispartners aan het versterken van multidisciplinaire crisisbeheersing. Het eerste regionaal beleidsplan 2012 – 2015 van de veiligheidsregio is hierbij sturend geweest. Aan het einde van deze beleidsplanperiode kunnen we constateren dat de generieke crisisorganisatie op orde is. Een mooi resultaat.

De veiligheidsregio is, als wettelijke constructie sinds 1 oktober 2010, een jonge organisatie. De samenwerking tussen hulpdiensten, gemeenten en crisispartners kent gelukkig een langere traditie in onze regio. Deze solide basis is niet alleen van essentieel belang bij de voorbereiding op crisisbeheersing, maar zeker ook bij het daadwerkelijk handelen bij een crisis. Onze crisisorganisatie is goed voorbereid en laat dit in de praktijk ook zien.

Het past bij onze regio om het hier niet bij te laten. Soms omdat er landelijke ontwikkelingen zijn, soms omdat we zelf vinden dat dingen beter kunnen. Daarom gaan we de komende vier jaar *gericht verder* met het versterken van de multidisciplinaire crisisbeheersing en onze crisisorganisatie. Dit regionaal beleidsplan 2016 – 2019 geeft de drie hoofdlijnen aan waarlangs dit gebeurt: informatiegestuurd werken, risicogericht werken en omgevingsgericht (net)werken.

De samenwerking bij multidisciplinaire crisisbeheersing beperkt zich niet meer tot lokaal en regionaal niveau. Op landelijk niveau vindt, via het Veiligheidsberaad, afstemming plaats tussen veiligheidsregio's, Rijk en landelijke crisispartners. Ook op dit niveau levert onze veiligheidsregio een belangrijke bijdrage aan het versterken van de multidisciplinaire crisisbeheersing.

De Veiligheidsregio Hollands Midden staat op de fundamenten van vier sterke kolommen (de hulpdiensten en gemeenten): rood, wit, blauw en oranje. Samen met de andere crisispartners gaan zij in de komende vier jaar uitvoering geven aan dit regionaal beleidsplan. *Samen sterk voor veiligheid!* luidt het credo van onze veiligheidsregio. Het bestuur van de veiligheidsregio heeft het volste vertrouwen in het welslagen van deze taak en de daarvoor benodigde inzet van de hulpdiensten, gemeenten en crisispartners.

Henri Lenferink
voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden

2 (Bestuurs)Samenvatting

VRHM en haar crisispartners hebben in de achterliggende vier jaar, op basis van het regionaal beleidsplan 2012-2015, stevig geïnvesteerd in de versterking van de generieke crisisorganisatie. De komende vier jaar wordt dit stevige fundament bestendig en de multidisciplinaire crisisbeheersing *gericht verder* versterkt. Daarvoor zijn in dit regionaal beleidsplan 2016-2019 drie beleidsprioriteiten benoemd:

1. Informatiegestuurd werken

Met informatiegestuurd werken bereikt VRHM dat de juiste informatie op de juiste wijze op het juiste moment bij de juiste personen beschikbaar is, zodat voorafgaand aan en ten tijde van een ramp of crisis adequaat wordt opgetreden. Hierbij levert informatievoorziening vaker een wezenlijke aanvulling op het proces van crisisbeheersing.

Om dit te kunnen realiseren gaat VRHM het informatiemanagement in de warme fase versterken, het actueel informatiebeeld in de lauwe fase introduceren, informatiemanagement in de koude fase beter benutten en de continuïteit van informatiemanagement borgen.

2. Risicogericht werken

Risicogericht werken is een verschuiving van het voorkomen van onveiligheid naar het bevorderen van veiligheid door het beïnvloeden van veilig gedrag en het verhogen van het veiligheidsbewustzijn. Met risicogericht werken levert VRHM meerwaarde door het analyseren van risico's en het adviseren aan partners. Dit leidt tot meer inzicht en overzicht van risico's, heldere besluitvorming en prioritering in de aanpak van risico's.

Om dit te kunnen realiseren gaat VRHM risico's gericht beïnvloeden, gericht adviseren over risico's, de operationele voorbereiding risicogericht ontwikkelen en communiceren over risico's en crises.

3. Omgevingsgericht (net)werken

Met omgevingsgericht (net)werken sluit VRHM aan bij de behoeften van de omgeving. Hierdoor bedient VRHM de samenleving, partners en eigen medewerker adequaat met producten en diensten op maat, die ondersteunen bij de voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing.

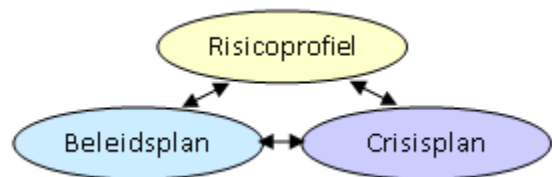
Om dit te kunnen realiseren gaat VRHM samenwerken met partners, ondersteunen van en inzetten op (verminderd) zelfredzame burgers en aansluiten bij de gebruikers van haar producten en diensten.

3 Verantwoording

In 2011 is het eerste Regionaal Beleidsplan VRHM (periode 2012-2015) vastgesteld en vervolgens uitgevoerd. Het nu voorliggende beleidsplan gaat over de periode 2016-2019 en geeft richting aan de verdere ontwikkeling van de multidisciplinaire samenwerking, voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing. Het beleidsplan is een verplichting op basis van artikel 14 Wet veiligheidsregio's en dient ten minste eenmaal in de vier jaar vastgesteld te worden.

3.1 Totstandkoming

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) kent drie belangrijke planvormen die nauw met elkaar verbonden zijn, het risicoprofiel, het beleidsplan en het crisisplan. Het risicoprofiel (art. 15 Wvr) beschrijft wat de veiligheidsregio kan overkomen en hoe erg dat is. In het regionaal beleidsplan (art. 14 Wvr) zijn de te behalen operationele prestaties beschreven op het terrein van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, politiezorg en bevolkingszorg in het kader van crisisbeheersing. Het beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op het risicoprofiel. Tot slot wordt in het crisisplan (art. 16 Wvr) beschreven hoe de generieke crisisorganisatie eruit ziet en wie wat doet ten tijde van rampen en crises.

Op 26 november 2015 is het Regionaal Risicoprofiel VRHM vastgesteld door het Algemeen Bestuur VRHM. Dit beleidsplan is mede hierop gebaseerd.

Het beleidsplan is, conform de Wvr, opgesteld in afstemming met de gemeenteraden, crisispartners en omliggende veiligheidsregio's. Voor een overzicht van de werkwijze en reacties wordt verwezen naar de bijlage X (wordt opgenomen na consultatie).

3.2 Inhoud en afbakening

De taken van Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) staan beschreven in artikel 10 Wvr. Het beleidsplan focust zich, naast de verplichte beleidsonderwerpen (art. 14 Wvr, zie bijlage 1), op de ontwikkeling van multidisciplinaire crisisbeheersing.

Multidisciplinaire crisisbeheersing omvat de gehele veiligheidsketen, zowel de voorbereiding op (o.a. risicobeheersing en operationele voorbereiding) als het daadwerkelijk optreden van de crisisorganisatie tijdens een ramp of crisis. Tevens vinden tijdens de ramp of crisis activiteiten plaats die gericht zijn op het terugbrengen van de 'normale omstandigheden'. Zowel in de voorbereiding op als tijdens rampen en crises steunt de veiligheidsregio op de expertise en capaciteit van drie hulpdiensten (de brandweer, de politie en de GHOR) en gemeenten in Hollands Midden. Afhankelijk van het thema worden andere crisispartners (o.a. Defensie, OM, waterschappen, Rijkswaterstaat en vitale partners) betrokken bij de voorbereiding op en bestrijding van rampen en crises. Binnen dit netwerk van multidisciplinaire samenwerking heeft VRHM een (niet vrijblijvende) regiefunctie.

Monodisciplinaire crisisbeheersing wordt opgepakt binnen de afzonderlijke hulpdiensten en gemeenten. Dit maakt geen onderdeel uit van dit beleidsplan. Ontwikkelingen binnen de monodisciplinaire crisisbeheersing die van invloed zijn op de multidisciplinaire crisisbeheersing, maken wel deel uit van dit beleidsplan.

In dit beleidsplan wordt met de term 'veiligheidsregio' (VRHM) bedoeld op de veiligheidsregio in ruime zin als netwerkorganisatie, zoals hierboven beschreven. Daarnaast is de veiligheidsregio in enge zin een juridische entiteit voor de bedrijfsvoering van de Gemeenschappelijke Regeling VRHM (organisatieonderdelen Brandweer, Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing en het Veiligheidsbureau).

In 2013 is de Wvr geëvalueerd door de commissie Hoekstra. Op basis van deze evaluatie heeft de minister van Veiligheid en Justitie geconstateerd dat een schaalvergroting van de veiligheidsregio's (analoog aan de verschaalvergroting van de politie) in deze regeringsperiode niet aan de orde is. Dit is het uitgangspunt voor dit beleidsplan.

3.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 4 wordt een korte beschrijving gegeven van de missie en visie, de (niet-) wettelijke taken en specifieke organisatieaspecten en –werkwijzen van VRHM.

In hoofdstuk 5 worden de ontwikkelingen beschouwd die mede bepalend zijn voor de verdere ontwikkeling van VRHM en de beleidsprioriteiten in dit beleidsplan. Het gaat hierbij om een terugblik op de vorige beleidsperiode, het nieuwe regionaal risicoprofiel en de (landelijke) Strategische Agenda van Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016 van het Veiligheidsberaad.

In hoofdstuk 6 worden de drie beleidsprioriteiten in deze beleidsperiode beschreven: informatiegestuurd werken, risicogericht werken en omgevingsgericht (net)werken. Hierbij wordt aangegeven welke resultaten gerealiseerd gaan worden. Met deze beleidsprioriteiten gaat VRHM gericht verder met het versterken van crisisbeheersing.

In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de bedrijfsvoeringsaspecten en de uitvoering van het beleidsplan. Hierbij wordt aangegeven welke resultaten gerealiseerd gaan worden.

In hoofdstuk 8 worden de te realiseren resultaten zoals beschreven in de hoofdstukken 6 en 7 nader uitgewerkt in activiteiten en plannings. Op basis hiervan wordt sturing gegeven aan de uitvoering van dit beleidsplan.

4 Veiligheidsregio Hollands Midden

VRHM is ingesteld om de multidisciplinaire crisisbeheersing in de regio te versterken, zodat burgers beter beschermd worden tegen de risico's van rampen en crises. Succesvolle crisisbeheersing is een belangrijk thema in het vertrouwen van de burger in de overheid. Door multidisciplinaire samenwerking wordt ieders kennis en kunde optimaal ingezet en wordt de bestuurlijke en operationele slagkracht vergroot.

4.1 Missie en visie

De kernactiviteit van VRHM is het bevorderen van een veilige samenleving. VRHM spant zich samen met haar crisispartners hiervoor in. De VRHM heeft daarbij een (niet vrijblijvende) regiefunctie. De basis voor crisisbeheersing is overzicht en inzicht in risico's die zich in de veiligheidsregio kunnen voordoen. Aangezien rampen en crises zich niet laten voorspellen, bereidt VRHM zich voor op het bestrijden van alle mogelijke incidenten die zich in de regio kunnen voordoen. VRHM is daarbij een kennisorganisatie die leert van incidenten, zowel binnen als buiten de regio.

De missie van VRHM luidt:

De Veiligheidsregio Hollands Midden bevordert de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing in de regio.

De visie van VRHM is:

Wij kennen de veiligheidsrisico's in onze regio. Met de crisispartners bereiden wij ons hier gezamenlijk op voor, zodat de bestuurlijke en operationele crisisorganisatie slagvaardig opereert.

De missie en visie van VRHM laten zich samenvatten in het volgende motto:

Samen sterker voor veiligheid!

De missie en visie van VRHM vormen het uitgangspunt voor de ambities van VRHM voor de komende vier jaar, zoals neergelegd in dit beleidsplan.

4.2 (niet-)Wettelijke taken

De taken en bevoegdheden van VRHM zijn vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De Wvr beoogt een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie en heeft als centraal doel crisisbeheersing te verbeteren. De Gemeenschappelijke Regeling VRHM is hierop gebaseerd. Bij de uitvoering van de taken en bevoegdheden van VRHM vormen ook de wettelijke taken en bevoegdheden van de drie hulpdiensten en gemeenten in Hollands Midden een belangrijk kader, zoals neergelegd in de Wet publieke gezondheid, Wet ambulancezorg, Politiewet 2012, Gemeentewet etc. Dit geldt ook voor de convenantafspraken met de overige crisispartners.

De minister van Veiligheid en Justitie heeft geen landelijke beleidsdoelstellingen geformuleerd (art. 37 Wvr) voor veiligheidsregio's. Het Veiligheidsberaad en de minister van Veiligheid en Justitie hebben wel een landelijke strategische agenda (met zes projecten) opgesteld voor de veiligheidsregio's (mede op basis van instemming van alle besturen van de veiligheidsregio's). De betekenis van deze agenda voor de taakuitoefening door VRHM wordt besproken in paragraaf 5.3.

Op basis van de Wvr dient in het beleidsplan aangegeven te worden welke niet-wettelijke taken de veiligheidsregio uitvoert.

De Wvr maakt het voor de veiligheidsregio mogelijk gevraagd en ongevraagd te adviseren over risico's op het terrein van branden, ongevallen, rampen en crises. VRHM vult dit in door gemeenten, provincies en andere bestuursorganen (on)gevraagd te adviseren over risico's die beschreven zijn in haar risicoprofiel (fysieke veiligheid). Hiermee zorgt VRHM dat veiligheid adequaat en tijdig wordt meegenomen in bestuurlijke afwegingen over ruimtelijk gebruik en ruimtelijke ontwikkeling (bijv. evenementenveiligheid).

Daarnaast is VRHM een bestuurlijk platform voor sociaal-maatschappelijke veiligheidsthema's (behorende tot de taken en verantwoordelijkheden van de gemeenten). Het gaat hierbij om een platform voor gemeenschappelijke afstemming c.q. besluitvorming op dergelijke thema's en niet om een nieuwe taakuitvoering/beleidsontwikkeling door de veiligheidsregio (bijv. instellen en financiering regionaal veiligheidshuis).

4.3 Bestuur en organisatie

Het Algemeen Bestuur van VRHM wordt gevormd door de burgemeesters van de aangesloten gemeenten van de Gemeenschappelijke Regeling VRHM. De leden van het Algemeen Bestuur kiezen uit hun midden een Dagelijks Bestuur. De voorzitter wordt, na het Algemeen Bestuur gehoord te hebben, aangewezen door de minister van Veiligheid en Justitie.

Gemeenteraden hebben sturende taken zoals jaarlijks inbreng leveren voor de begroting in de vorm van een zienswijze en de eigen gemeentebegroting te voorzien van de benodigde financiële middelen voor de veiligheidsregio. Daarnaast hebben ze de wettelijke taak eenmaal per vier jaar inbreng te leveren voor drie belangrijke beleidskaders van de veiligheidsregio, namelijk het Regionaal Risicoprofiel, het Regionaal Beleidsplan (beide multidisciplinair) en de doelen voor Brandweezorg (monodisciplinair). Daarnaast hebben ze een controlerende taak. Gemeenteraden kunnen hun college en bestuurder ter verantwoording roepen voor hun inbreng in het bestuur van de veiligheidsregio.

De veiligheidsregio staat onder ambtelijke leiding van de directeur. De directeur is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van de Gemeenschappelijke Regeling VRHM (veiligheidsregio in enge zin) en het bevorderen van de multidisciplinaire samenwerking tussen de drie hulpdiensten, gemeenten in Hollands Midden en de overige crisispartners (veiligheidsregio in ruime zin). De ambtelijk eindverantwoordelijken van de drie hulpdiensten en gemeenten in Hollands Midden zijn eindverantwoordelijk voor de bijdrage van hun organisatie aan de uitvoering van taken, processen en projecten van VRHM. De directeur heeft hierbij geen zeggenschap over de drie hulpdiensten, gemeenten en crisispartners. Binnen VRHM is gekozen voor een gecombineerde invulling van de functies Directeur VRHM en Regionaal Commandant Brandweer Hollands Midden.

De ambtelijk eindverantwoordelijken van de drie hulpdiensten en gemeenten vormen tezamen de veiligheidsdirectie, onder voorzitterschap van de directeur VRHM. De veiligheidsdirectie is, conform de Gemeenschappelijke Regeling VRHM, verantwoordelijk voor de multidisciplinaire crisisbeheersing en adviseert het bestuur hierover.

De regie op de multidisciplinaire samenwerking, voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing vindt plaats vanuit het multi-domein van het organisatieonderdeel brandweer. Dit geldt ook voor de bedrijfsvoeringstaken. De werkorganisatie voor VRHM is opgehangen bij de brandweer. Door de combinatie van de functies van directeur veiligheidsregio en regionaal commandant brandweer is de integraliteit van de aansturing gewaarborgd.

5 Ontwikkelingen

Om te kunnen bepalen wat relevant is voor de komende vier jaar, wordt in dit hoofdstuk teruggekeken op de behaalde resultaten van de beleidsplanperiode 2012-2015. Daarnaast wordt ingegaan op de risico's in de regio (regionaal risicoprofiel) en de strategische agenda van het Veiligheidsberaad voor zover deze van invloed zijn op de komende beleidsperiode.

5.1 Beleidsperiode 2012-2015

5.1.1 De crisisorganisatie op orde

De focus van het eerste regionale beleidsplan 2012-2015 van VRHM lag op het versterken van de generieke crisisorganisatie door gericht te werken aan vier beleidsprioriteiten. De vier prioriteiten zijn *versterking van de gemeentelijke kolom* (als onderdeel van de crisisorganisatie), de *samenwerking met crisispartners*, *informatiemanagement* en *crisiscommunicatie*. De vier prioriteiten hebben de afgelopen vier jaar richting gegeven aan alle activiteiten ter versterking van crisisbeheersing. In deze paragraaf wordt teruggekeken naar de resultaten van de vorige beleidsperiode. Op basis hiervan wordt beoordeeld of deze beleidsprioriteiten afdoende zijn opgepakt of dat (delen van) deze beleidsprioriteiten opgenomen moeten worden in het nieuwe beleidsplan.

5.1.1.1 Versterking gemeentelijk kolom

Op de beleidsprioriteit *Versterking gemeentelijke kolom* is in de achterliggende beleidsperiode een forse inspanning geleverd door zowel de gemeenten als VRHM. Ook op landelijk niveau is op dit thema een belangrijke bijdrage geleverd. De gemeenten bundelen steeds meer hun krachten op het gebied van crisisbeheersing. In de afgelopen beleidsperiode zijn de gemeentelijke crisisbeheersingstaken (bevolkingszorg) versterkt en de processen erachter verankerd. De functie van Officier van Dienst Bevolkingszorg is geïntroduceerd, gemeenten leveren samen piketfunctionarissen voor sleutelfuncties/gemeentelijke taken in de crisisorganisatie die opgeleid en geoefend worden en er is een nieuwe visie op bevolkingszorg ontwikkeld die aansluit bij de redzaamheid die burgers tijdens een incident laten zien.

5.1.1.2 Samenwerking met partners

De afgelopen vier jaar is stevig geïnvesteerd in partnerschappen en heeft VRHM als netwerkorganisatie steeds meer vorm gekregen. Mede op basis van de risico's uit het Regionaal Risicoprofiel VRHM zijn samenwerkingsafspraken met verschillende crisispartners gemaakt en vastgelegd in convenanten, actielijsten en operationele informatiekaarten die ook (gezamenlijk) beoefend worden. Verder vindt er jaarlijks strategisch overleg plaats met crisispartners en is een samenwerkingsconvenant met de vier omliggende veiligheidsregio's afgesloten.

5.1.1.3 Informatiemanagement

Crises kenmerken zich door een toename van informatie die paradoxaal gepaard gaat met een informatietekort. VRHM heeft zich de afgelopen beleidsperiode sterk gemaakt om informatiemanagement voor de crisisorganisatie op een hoger niveau te brengen (o.a. door netcentrisch werken). De juiste informatie op de juiste wijze op het juiste moment bij de juiste personen beschikbaar hebben, zodat tijdens een ramp of crisis adequaat kan worden opgetreden. Inmiddels wordt gewerkt volgens landelijke standaarden en zijn de mogelijkheden van het informatiesysteem dat tijdens incidenten wordt gebruikt vergroot (LCMS). De beveiliging ervan voldoet aan de wetgeving. Daarnaast is flink geïnvesteerd in de vakvolwassen- en bekwaamheid van de crisisfunctionarissen die een rol hebben in het informatieproces.

5.1.1.4 Crisiscommunicatie

Het proces crisiscommunicatie is de afgelopen vier jaar volwassen geworden en geprofessionaliseerd. Alle rollen, taken en verantwoordelijkheden bij incidenten op het gebied van communicatie zijn geborgd in het crisisplan. De taakkaarten zijn aangepast op basis van de landelijke kaders (GROOTER). Het mandaat voor NL-Alert is aangevuld. De functionarissen met regionale rollen zijn opgeleid en beschikbaar vanuit een regionale pool (hard en zacht piket). Verdere professionalisering heeft plaatsgevonden na vaststelling en uitvoering van het plan van aanpak professionaliseren crisiscommunicatie, fase 2. De regionale professionalisering van crisiscommunicatie heeft geleid tot goed gekwalificeerde en beschikbare medewerkers. Daarbij is aandacht voor een goede verhouding tussen de gevraagde inzet voor opleiden, trainen en oefenen en de werkdruk binnen de eigen organisatie.

5.1.2 Conclusie beleidsperiode 2012-2015: Bestendigen en gericht versterken

Geconstateerd kan worden dat VRHM en crisispartners in de afgelopen beleidsperiode flinke stappen met elkaar hebben gezet in het versterken van de multidisciplinaire crisisbeheersing. Dit geldt niet alleen voor de bovengenoemde beleidsprioriteiten, maar ook voor de overige punten uit het meerjarenbeleidsplan 2012-2015. Over de voortgang hiervan is het bestuur geïnformeerd via de driemaandelijks bestuurlijke voortgangsrapportage.

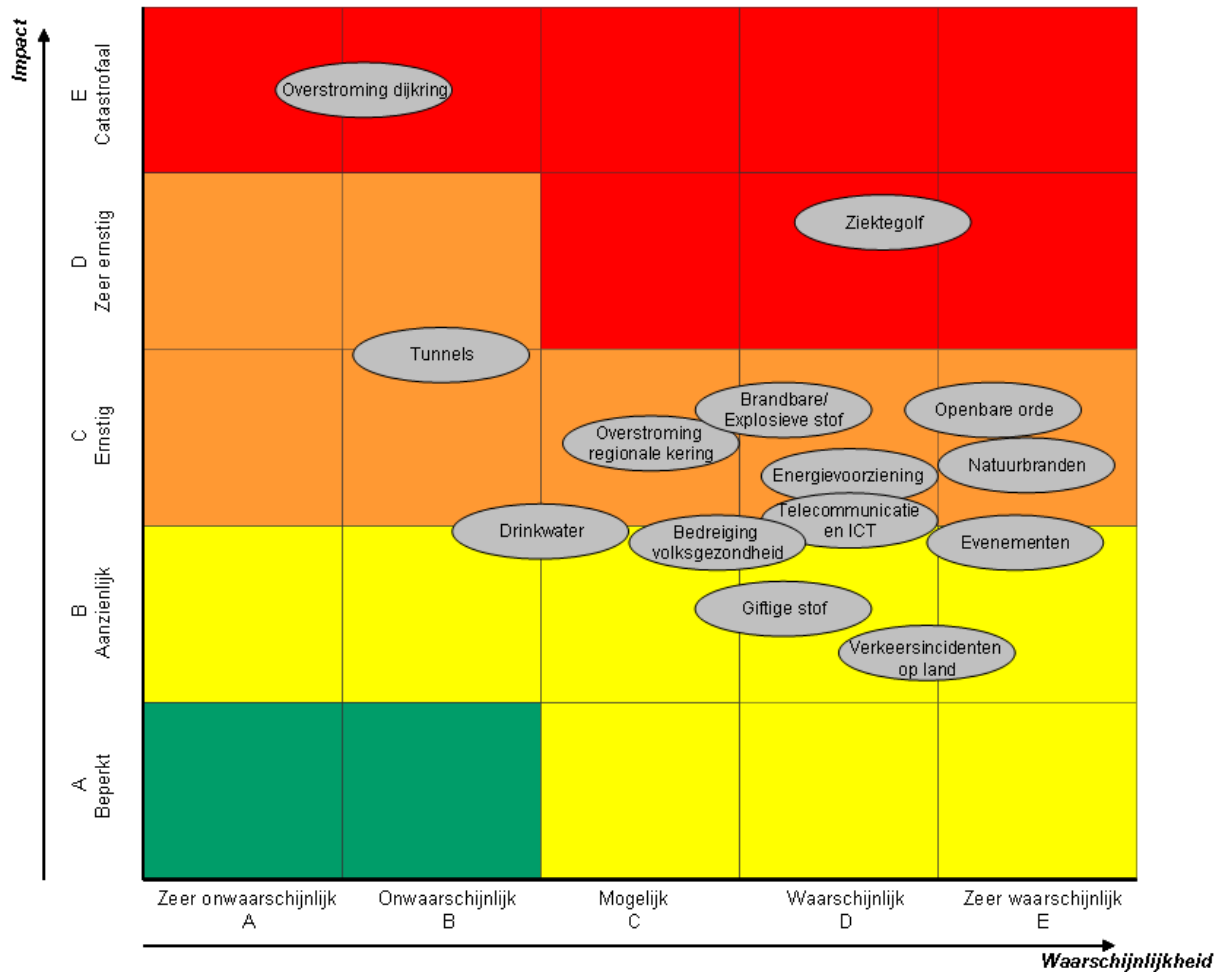
De crisisbeheersing van VRHM is hiermee op een zodanig niveau gebracht dat VRHM voorbereid is op de belangrijkste risico's. Het overgrote deel van de incidenten kan generiek worden aangepakt. Hierbij zijn geen specifieke aanvullende voorbereidingen noodzakelijk. Dit wordt ook bevestigd in de jaarlijkse, wettelijk verplichte, systeemtest.

De komende periode is het van belang de VRHM duurzaam te maken en te houden: bestendigen en gericht versterken. De beschikbare middelen en personele capaciteit worden in de komende beleidsperiode zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet zodat door slim te investeren de crisisorganisatie nog beter kan worden voorbereid. Geconstateerd is dat de doorontwikkeling van de beleidsprioriteiten *versterking gemeentelijke kolom* en *crisiscommunicatie* opgepakt kunnen worden vanuit de staande samenwerking en daarom geen beleidsprioriteit meer zijn voor de komende beleidsperiode. Voor de beleidsprioriteiten *informatiemanagement* en *samenwerking met partners* is geconcludeerd dat vanwege de ontwikkelingen op deze terreinen, een verdere versterking in de komende jaren noodzakelijk is. Daarom blijven deze beleidsprioriteiten ook in de komende beleidsperiode een speerpunt.

5.2 Regionaal Risicoprofiel VRHM 2016-2019

Het beleidsplan is mede gebaseerd op de uitkomsten van het risicoprofiel van VRHM (art. 15 Wvr). Elke veiligheidsregio kent risico's waarvoor gericht beleid van de veiligheidsregio en de crisispartners nodig kan zijn; hoe zijn de aanwezige risico's te voorkomen en te beperken en op welke specifieke risico's dient de crisisorganisatie zich voor te bereiden. Het risicoprofiel brengt dit in beeld.

In 2011 is het Regionaal Risicoprofiel VRHM 2012-2015 vastgesteld en vervolgens jaarlijks geactualiseerd. Begin 2015 is het risicoprofiel herzien. In het Regionaal Risicoprofiel VRHM 2016-2019 zijn 25 crisistypen geïnventariseerd. Op basis hiervan is bepaald dat 13 crisistypen bepalend zijn voor het risicobeeld van VRHM. Deze risico's zijn nader geanalyseerd en geplaatst op het risicodiagram.

In het voorjaar van 2015 hebben de 19 gemeenteraden in de regio en crisispartners van VRHM hun zienswijze op de herziening van het risicoprofiel kunnen geven. Gemeenten hebben de veiligheidsregio gevraagd zich met name te richten op risico's met een hoge impact en waarschijnlijkheid. Daarbij is specifiek aandacht gevraagd voor Verstoring openbare orde, Overstromingen, Evenementen en Verstoring Telecom en ICT. Verder zijn ook partners in de gelegenheid gesteld om hun wensen kenbaar te maken voor het beleidsplan. Hier zijn geen andere risico's uitgekomen die specifieke aandacht vergen, maar is vooral het belang van de (huidige) goede samenwerking onderstreept. De risico's die aangegeven zijn door de gemeenten worden binnen de nieuwe beleidsprioriteiten meegenomen en voor deze risico's wordt beschouwd of de crisisorganisatie voldoende is voorbereid.

In paragraaf 6.2 *Beleidsprioriteit 2: risicogericht werken* staat beschreven op welke wijze de veiligheidsregio omgaat met alle 25 risico's uit het regionaal risicoprofiel.

Voor een nadere toelichting op de werkwijze en totstandkoming van het risicoprofiel wordt verwezen naar het op 25 november 2015 vastgestelde Regionaal Risicoprofiel VRHM 2016-2019.

5.3 (Landelijke) Strategische agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016

Diverse commissies (onder andere Noordanus, Hoekstra en Bruinooge) en ook de Algemene Rekenkamer hebben zich de afgelopen jaren gebogen over de vraag hoe de veiligheidsregio's bezig zijn met crisisbeheersing en hoe het beter kan en moet. Op basis van de bevindingen is door het Veiligheidsberaad een (landelijke) *Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016* opgesteld waar alle 25 veiligheidsregio's zich aan gecommitteerd hebben.

De strategische agenda richt zich op het voorkomen van maatschappelijke ontwrichting door versterking van crisisbeheersing en het verstevigen van de samenwerking tussen alle betrokken partijen (het Rijk, veiligheidsregio's en publieke en private partijen). Het bestrijden van grootschalige incidenten is georganiseerd in een netwerkstructuur met veel partijen. Deze opereren op verschillende schaalgrootte en hebben een eigen organisatie, financiering en bestuur. Via de agenda, die zes projecten omvat, worden landelijke afspraken gemaakt die het kader vormen voor de regionale uitwerking:

1. Versterking risico- en crisisbeheersing stralingsincidenten
2. Continuïteit van de samenleving
3. Water en evacuatie
4. Kwaliteit en vergelijkbaarheid
5. Versterking bevolkingszorg
6. Bovenregionale operationele besluitvorming (samenwerking tussen veiligheidsregio's en Defensie)

Voor een beschrijving (doelen en resultaten) van de zes projecten uit de strategische agenda wordt verwezen naar de factsheet van het Veiligheidsberaad (zie bijlage 2).

Het Veiligheidsberaad heeft op 12 juni 2015 bovenstaande projecten vastgesteld, na consultatie van de besturen van de veiligheidsregio's. Op het moment van opstellen van dit beleidsplan worden de projecten landelijk uitgewerkt. VRHM heeft een belang bij een adequate uitwerking en implementatie van de projectplannen. VRHM participeert daarom in deze totstandkoming. De realisatie van de projecten vormt de basis voor de verdere regionale uitwerking en implementatie op deze thema's binnen VRHM, die deze beleidsperiode zijn beslag krijgen.

Mede op basis van bovenstaande ontwikkelingen gaat VRHM *gericht verder* vorm geven aan de ontwikkeling van de multidisciplinaire samenwerking, voorbereiding en uitvoering van de crisisbeheersing. Dit komt tot uiting in de drie beleidsprioriteiten, zoals weergegeven in het volgende hoofdstuk.

6 Beleidsprioriteiten VRHM 2016-2019

De afgelopen vier jaar is stevig geïnvesteerd in de versterking van de generieke crisisorganisatie. De komende vier jaar wordt dit stevige fundament bestendigd en *gericht verder* versterkt. Op basis van de terugblik op de beleidsperiode 2012-2015, de uitkomsten van het nieuwe risicoprofiel en de (landelijke) Strategische Agenda heeft VRHM drie prioriteiten voor de komende beleidsperiode vastgesteld:

1. informatiegestuurd werken;
2. risicogericht werken;
3. omgevingsgericht (net)werken.

De drie beleidsprioriteiten hangen sterk met elkaar samen en kennen een onderlinge afhankelijkheid. In onderstaande paragrafen worden deze nader toegelicht en worden hier doelstellingen en resultaten aan gekoppeld.

6.1 Beleidsprioriteit 1: Informatiegestuurd werken

Het delen van informatie is voor VRHM als netwerkorganisatie van groot belang. Afgelopen beleidsperiode heeft VRHM de netcentrische werkwijze geïmplementeerd en geborgd in haar crisisorganisatie. Nu het fundament is gelegd, wordt geïnvesteerd op het verbreden van deze werkwijze. Gemeenschappelijke informatie zorgt voor een gezamenlijk basis voor VRHM en haar crisispartners waarop consistent kan worden geacteerd. Dit geldt voor de daadwerkelijke crisissituatie, maar ook voor de voorbereiding, de processen die voorafgaan aan de crisissituatie. Het goed organiseren van proces en informatie is direct of indirect van belang voor de crisisbeheersing van VRHM. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen koude, lauwe en warme processen:

Multi-processen voorafgaand aan crisissituatie	Actueel beeld: Wat bedreigt VRHM? (actuele risico's)	Actueel beeld: Wat bedreigt VRHM? (crisissituatie)
Koud IM	Lauw IM	Warm IM

Binnen VRHM is sprake van informatiegestuurd werken wanneer door informatievoorziening een wezenlijke aanvulling (toegevoegde waarde) op een proces wordt geleverd. De huidige netcentrische werkwijze richt zich op de warme processen. VRHM wil deze werkwijze doortrekken naar de koude organisatie. Het doel hiervan is dat er vanuit de koude organisatie een actueel risicobeeld ontstaat voor de warme crisisorganisatie. Dit proces wordt ook wel het lauwe informatiemanagement genoemd.

Met informatiegestuurd werken bereikt VRHM dat de juiste informatie op de juiste wijze op het juiste moment bij de juiste personen beschikbaar is, zodat voorafgaand aan en ten tijde van een ramp of crisis adequaat wordt opgetreden. Hierbij levert informatievoorziening vaker een wezenlijke aanvulling op het proces van crisisbeheersing.

6.1.1 Versterken van het informatiemanagement in de warme fase

Tijdens de warme fase werkt de crisisorganisatie van VRHM conform de netcentrische werkwijze. Het fundament van deze werkwijze staat, waardoor verder geïnvesteerd wordt op het uitbreiden van de inzetmogelijkheden en de toepasbaarheid. Dit wordt onder andere gerealiseerd door het digitaliseren van planvorming en de elektronische ontsluiting hiervan, het optimaliseren van de aansluiting van

hulpdiensten, gemeenten en crisispartners in het operationele informatieproces, het koppelen van informatiesystemen en de verdere professionalisering van informatiemanagement binnen de crisisorganisatie. Hierin staat centraal de zoektocht naar proportionele informatievoorziening.

6.1.2 Introduceren van het actuele informatiebeeld in de lauwe fase

Het lauwe informatiemanagement is een relatief nieuw begrip binnen crisisbeheersing. Het betreft de fase waarin nog geen opschaling hoeft plaats te vinden in situaties waarbij bepaalde potentiële dreigingen zich voordoen. Het doel van dit proces is om een actueel beeld van de risico's in het verzorgingsgebied te genereren die zich mogelijk kunnen ontwikkelen tot crisis. De crisisorganisatie wordt hiermee in staat gesteld daarop sneller te acteren. Hierbij gaat het onder andere om een overzicht van evenementen (incl. beschikbare planvorming), weerswaarschuwingen, waarschuwingen over hoogwater/droogte, wegafsluitingen, uitval nutsvoorziening enzovoort. Hiertoe zal een systeem en een (beheers)organisatie worden ingericht. Een nevendoeel is dat VRHM en haar crisispartners vaker gebruikmaken van het informatiesysteem, waardoor een betere voorbereiding ontstaat op het gebruik in een crisis.

6.1.3 Benutten van informatiemanagement in de koude fase

Voor het adequaat kunnen duiden van risico's en het adviseren over deze risico's is een actueel en compleet risicobeeld nodig (risicogericht werken, zie ook paragraaf 6.2). Daarbij beschikken VRHM en haar crisispartners in de koude fase over veel informatie die ook in de warme fase benut kan worden (omgevingsgericht (net)werken, zie ook paragraaf 6.3). Hierbij is het noodzakelijk dat deze informatie efficiënt en tijdig gedeeld kan worden. Om de samenwerking tussen VRHM en haar crisispartners beter te kunnen ondersteunen wordt ingezet op een digitale omgeving (bijv. Sharepoint) die hierin kan voorzien. Deze omgeving zorgt dat alle organisatieonderdelen beschikken over dezelfde informatie en efficiënt kunnen samenwerken in crisisbeheersing.

6.1.4 Continuïteit van informatiemanagement

Het belang en de beschikbaarheid van informatie nemen toe. Tegelijkertijd neemt ook de kwetsbaarheid toe door de grotere afhankelijkheid van deze systemen in crisissituaties. Hiertoe creëert VRHM een betrouwbare digitale en fysieke omgeving om deze beschikbaarheid te kunnen borgen. Daarvoor organiseert VRHM een 'fallback' en uitwijklocatie(s) voor de crisisorganisatie (incl. meldkamer). Vanuit het oogpunt van proportionaliteit wordt rekening gehouden met hoeveelheid van informatie die ter beschikking wordt gesteld.

6.1.5 Resultaten

VRHM bereikt met informatiegestuurd werken de volgende resultaten:

- VRHM heeft een beter (gezamenlijk) actueel beeld van de situatie. VRHM verbindt (informatie)domeinen met elkaar. Er is een VRHM-brede informatievoorziening.
- Alle netwerkonderdelen beschikken over de juiste informatie, op het juiste moment en op de juiste plaats tegen zo laag mogelijke kosten. Ook in de koude fase.
- VRHM werkt met actiegerichte informatievoorziening. VRHM beschikt over een crisisorganisatie die goed weet hoe optimaal van LCMS gebruik te maken.
- Informatie over projecten is breed gedeeld en toegankelijk via een VRHM-brede digitale omgeving (bijv. Sharepoint) dat voor alle crisisfunctionarissen en partners het platform wordt waar informatie te vinden is.
- VRHM heeft de benodigde maatregelen getroffen om de betrouwbaarheid van informatiemanagement te organiseren.
- VRHM heeft 'fallback' en uitwijklocatie(s) georganiseerd voor de hoofdstructuur en GMK.

Bovenstaande resultaten worden in hoofdstuk 8 uitgewerkt in te realiseren activiteiten en een planning.

6.2 Beleidsprioriteit 2: Risicogericht werken

Risicogericht werken is een nieuwe beleidsprioriteit voor VRHM. Risicogericht werken is een verschuiving van het voorkomen van onveiligheid naar het bevorderen van veiligheid door het beïnvloeden van veilig gedrag en het verhogen van het veiligheidsbewustzijn. VRHM duidt vanuit overzicht en inzicht risico's (informatiegestuurd werken). Hierbij maakt VRHM duidelijk waar burgers, bedrijven en instellingen een eigen verantwoordelijkheid hebben, zodat de juiste partner een bewuste keuze kan maken het risico te beïnvloeden of te accepteren (omgevingsgericht (net)werken).

Het Veiligheidsberaad beschrijft in haar Strategische agenda 2014-2016 over risicogerichtheid: 'Vernieuwend op dit thema is dat de illusie van volledige 'beheersing' wordt losgelaten en meer gesproken wordt over 'risicogerichtheid'. Risicogerichtheid gaat er van uit dat niet alle risico's zijn uit te sluiten en dat het ook niet alleen aan de veiligheidsregio is om daar invloed op uit te oefenen. Risicogerichtheid moet helpen in het leggen van de focus op de beïnvloedbare risico's.'

Met risicogericht werken levert VRHM meerwaarde door het analyseren van risico's en het adviseren aan partners. Dit leidt tot meer inzicht en overzicht van risico's, heldere besluitvorming en prioritering in de aanpak van risico's.

Risicogericht werken is meer dan het toepassen van wet- en regelgeving (ontwikkeling van regelgericht naar risicogericht). Het gaat om het proces om daadwerkelijk inzicht te hebben in risico's en daar naar te handelen. Een zorgvuldige analyse van het risico is hiervoor cruciaal. VRHM voert met partners de analyse uit en helpt het bestuur om hierin kritische en maatschappelijk verantwoorde keuzes te maken. VRHM heeft niet altijd eigen zeggenschap over het beïnvloeden van risico's. Zorgen dat partners hun eigen verantwoordelijkheid oppakken en een gedeelde verantwoordelijkheid voelen voor de samenhang is in deze belangrijk. VRHM opereert hierbij in een netwerk, zonder dwingende bevoegdheden, maar met heldere (regie)afspraken.

6.2.1 Gericht risico's beïnvloeden

Mede op basis van het nieuwe risicoprofiel en de bijbehorende consultatie van gemeenteraden en crisispartners is een advies opgesteld voor de wijze waarop de komende jaren de verschillende risico's worden beïnvloed. Hierbij is niet alleen gekeken naar het risicoprofiel, maar ook naar de bestuurlijke prioriteiten, de gewenste mate van voorbereiding, het inspanningsrendement, de gevoeligheid voor moedwillig handelen en landelijke afspraken zoals de strategische agenda van het Veiligheidsberaad. In bijlage 3 is het totaal overzicht opgenomen van alle risico's met de bijbehorende aanpak. Daarbij vergen de volgende risico's uit het risicoprofiel een bijzondere aanpak:

- Overstromingen: De huidige activiteiten van VRHM worden gecontinueerd, in samenhang met de landelijke activiteiten in het kader van het project 'Water en evacuatie' (strategische agenda).
- Verstoring energievoorziening, telecommunicatie en ICT en ziektegolf: VRHM voert een beïnvloedingsanalyse uit voor de eigen continuïteit van de crisisorganisatie. Hierbij worden de resultaten van het landelijke project 'Continuïteit van de samenleving' (strategische agenda) geïmplementeerd in VRHM.
- Verstoring openbare orde: De rol van VRHM bij verstoring openbare orde wordt nader gedefinieerd en op basis hiervan wordt deze rol nadere invulling gegeven.
- Luchtvaartongevallen: De bereikbaarheid van de gebieden met een hoger risico (10km van de start- en landingsbaan) binnen VRHM worden geanalyseerd. De specifieke planvorming en afspraken met Veiligheidsregio Kennemerland op dit risico worden verder geïmplementeerd.

De overige risico's worden opgepakt conform het overzicht risicoaanpak in bijlage 3. In een veranderende samenleving laten risico's zich niet vaststellen. Om te voorkomen dat VRHM zich richt

op achterhaalde risico's, worden het risicoprofiel en het overzicht van de aanpak van risico's jaarlijks geactualiseerd.

6.2.2 Adviseren over risico's

VRHM adviseert gevraagd en ongevraagd andere overheden en instellingen over de risico's vanuit het risicoprofiel. Hierbij geeft VRHM integraal inzicht in de risicoanalyse, de duiding van het risico, het restrisico en de beïnvloedingsmogelijkheden (ontwikkeling van regelgericht naar risicogericht). Deze advisering wordt gecoördineerd door VRHM, waardoor de adviezen van de hulpverleningsdiensten op elkaar zijn afgestemd en het advies aansluit bij de risicogerichte vraag van de ontvanger (omgevingsgericht (net)werken). Deze advisering kan ook intern binnen VRHM plaatsvinden, waar het gaat om het verbinden van risicobeheersing met de (behoeften van de) crisisorganisatie. Dit vergroot de effectiviteit van het optreden van de hulpdiensten en de arbeidsveiligheid.

De komst van de Omgevingswet gaat grote impact hebben op de wijze van advisering. De invoering van de Omgevingswet wordt gevolgd en waar mogelijk en noodzakelijk worden procedures en werkwijzen aangepast. Dit wordt gedaan in samenwerking met de Regionale Uitvoeringsdiensten en gemeenten.

6.2.3 Ontwikkelen risicogerichte operationele voorbereiding

VRHM introduceert een werkwijze waarbij inspanningen van operationele voorbereiding gericht zijn op de verschillende risico's. Op basis van de analyse van risico's wordt bepaald of specifieke operationele voorbereiding nodig is, zoals een plan, oefening of training (bijvoorbeeld voor evenementen). Uitgangspunt hierbij is de generieke slagkracht, professionaliteit en vakmanschap van de crisisorganisatie. VRHM zet in op de robuustheid en veerkracht van de crisisorganisatie waarbij, naast plannen en procedures, het gebruik van netwerken (kennen en gekend worden) belangrijk is.

6.2.4 Communiceren over risico's en crises

VRHM levert met risico- en crisiscommunicatie een bijdrage aan de weerbaarheid en zelfredzaamheid van burgers, ondernemers, organisaties en hulpverleners. Deze communicatie is daarmee gericht op het bevorderen van het risico- en veiligheidsbewustzijn, de zelfredzaamheid en de onderlinge hulpvaardigheid. Burgers moeten de overheid als betrouwbare crisispartner ervaren. Risico- en crisiscommunicatie kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren, omdat de overheid in de informatiebehoefte voorziet. Dit wordt vormgegeven voor de risico's uit het risicoprofiel. Het stimuleren en faciliteren van (zelf)redzaamheid en het ondersteunen en begeleiden van verminderd zelfredzamen wordt vormgegeven aan de hand van de beleidsprioriteit omgevingsgericht (net)werken, zie paragraaf 6.3.2.

Afgelopen beleidsperiode is een stevig fundament neergezet voor crisiscommunicatie. VRHM blijft de landelijke ontwikkelingen op het gebied van crisiscommunicatie nauwlettend in de gaten houden. Waar nodig past VRHM de organisatie, inhoud, middel of vorm van crisiscommunicatie aan. Daarbij heeft VRHM specifiek aandacht voor een betere mix van communicatiemiddelen waarin nieuwe (en social) media een belangrijke rol spelen. De prestatie-eisen die zijn geformuleerd bij crisiscommunicatie in het rapport Bevolkingszorg op orde (versie 2.0) zijn uitgangspunt voor uitvoering.

Bijzondere aandachtspunt is de versterking van de verbinding tussen risico- en crisiscommunicatie. Met de focus op de hele veiligheidsketen kan de kracht en het rendement van communicatie worden vergroot. Door gezamenlijk met partners crisiscommunicatie vorm te geven, kan de crisiscommunicatie worden versterkt.

6.2.5 Resultaten

VRHM bereikt met risicogericht werken de volgende resultaten:

- VRHM heeft overzicht en inzicht in de risico's en de bijbehorende aanpak, waarbij ten minste de risico's overstromingen, verstoring energievoorziening, telecommunicatie en ICT en ziektegolf, verstoring openbare orde en luchtvaartongevallen specifiek zijn uitgewerkt.
- VRHM zorgt voor een gecoördineerde integrale advisering. In deze advisering geeft VRHM inzicht in de risicoanalyse, de duiding van het risico, het restrisico en de beïnvloedingsmogelijkheden. Het advies sluit aan bij de vraagstelling van de ontvanger.
- VRHM bereidt zich operationeel voor op basis van de risico's uit het risicoprofiel.
- VRHM heeft de continuïteit van de eigen crisisorganisatie/bedrijfsvoering versterkt.
- VRHM bevordert met risico- en crisiscommunicatie het risico- en veiligheidsbewustzijn, de zelfredzaamheid en de onderlinge hulpvaardigheid.

Bovenstaande resultaten worden in hoofdstuk 8 uitgewerkt in te realiseren activiteiten en een planning.

6.3 Beleidsprioriteit 3: Omgevingsgericht (net)werken

VRHM is verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing, maar steunt daarbij op de kennis en kunde van partners. VRHM is onderdeel van een groot netwerk en vervult daarin een belangrijke regierol. VRHM speelt in op de wensen en behoeften van haar omgeving. Burgers, gemeenten, partners en ook eigen medewerkers hebben verschillende behoeften en belangen. Door omgevingsgericht te (net)werken draagt VRHM er aan bij dat in gezamenlijkheid een optimaal resultaat wordt behaald voor crisisbeheersing.

Met omgevingsgericht (net)werken sluit VRHM aan bij de behoeften van de omgeving. Hierdoor bedient VRHM de samenleving, partners en eigen medewerker adequaat met producten en diensten op maat, die ondersteunen bij de samenwerking, voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing.

6.3.1 Samenwerken met partners

In de vorige beleidsperiode is geïnvesteerd in de opbouw en intensivering van samenwerking met partners. Op basis van landelijke modellen zijn met veel partners convenanten afgesloten en geoperationaliseerd. VRHM als netwerkorganisatie blijft samenwerken met partners van groot belang vinden. Daarom is dit opnieuw opgenomen als beleidsprioriteit. Het is voor het adequaat bestrijden van een incident, ramp of crisis essentieel dat alle betrokken partijen goed weten hoe de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden verdeeld zijn. Partners in crisisbeheersing moeten elkaar weten te vinden voor, tijdens en na een crisis. Partnerschappen worden verder geïntensiveerd en de samenwerkingsafspraken worden verder geconcretiseerd, bijvoorbeeld uitbreiding van afspraken op het gebied van risicobeheersing en gezamenlijk opleiden, trainen en oefenen. VRHM stemt deze samenwerking af op het grondgebied van de partners. Hiervoor werkt VRHM bovenregionaal samen met andere veiligheidsregio's, om deze verbinding te kunnen maken. Hierbij wordt aangesloten bij het project *Bovenregionale operationele besluitvorming* (samenwerking tussen veiligheidsregio's en Defensie) uit de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad.

Verder worden partnerschappen met kennisinstituten verkend, om de aldaar aanwezige kennis te kunnen benutten voor crisisbeheersing.

Een aparte vermelding als partner krijgt de meldkamer. De komende jaren ligt de focus op het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de huidige (interregionale) meldkamer De Yp tot aan het ontstaan van de nieuwe interregionale meldkamerlocatie als onderdeel van de LMO (Landelijke Meldkamer Organisatie).

6.3.2 Ondersteunen en inzetten (verminderd) zelfredzame burgers

Burgers blijken erg zelfredzaam te zijn en zelfs mee te willen werken aan crisisbeheersing. Tijdens crises vindt als vanzelfsprekend spontane burgerhulp plaats. Daarbij blijven ouderen steeds langer thuis wonen en zij zijn daardoor meer afhankelijk van hun omgeving. Zowel bestuurlijk als maatschappelijk is het besef aanwezig dat de mogelijkheden voor hulpdiensten en de veiligheidsregio begrensd zijn en zij niet altijd aan de hulpvraag van de burger kan voldoen. De ondersteuning van (zelf)redzaamheid kan hiervoor worden benut.

Onder zelfredzaamheid worden de handelingen verstaan die burgers verrichten ter voorbereiding op, tijdens en na een ramp of crisis om zichzelf te helpen en de gevolgen te beperken. Als dit handelen niet gericht is op zichzelf maar op anderen, wordt dit redzaamheid genoemd. VRHM richt zich enerzijds op het versterken van (zelf)redzame burgers, door te anticiperen op hun (zelf)redzaamheid en deze te stimuleren en faciliteren. Anderzijds stemt VRHM haar hulpverlening af op de zelfredzame burger, zodat deze benut kan worden tijdens crises.

zelfredzamen	> anticiperen > stimuleren > faciliteren
verminderd zelfredzamen	> voorbereide zorg
verminderd zelfredzamen	> geïmproviseerde zorg

Verminderd zelfredzamen kunnen zich niet (of beperkt) zonder hulp van omstanders of hulpdiensten in veiligheid brengen. VRHM richt zich bij verminderd zelfredzamen op ondersteuning en begeleiding in samenspraak met hun omgeving (bijv. sociale teams). Hierbij wordt ingezet op risicobeheersingsmaatregelen en maatregelen die verminderd zelfredzamen minder afhankelijk maken van de hulpverleningsdiensten tijdens crises. Verder bereidt VRHM zich voor door overzicht en inzicht te hebben van locaties waar zich verminderd zelfredzamen bevinden. Door daarbij redzame burgers te benutten, kan hulpverlening voor verminderd zelfredzamen efficiënter en effectiever plaatsvinden.

Voor zowel het stimuleren en faciliteren van (zelf)redzaamheid, als het ondersteunen en begeleiden van verminderd zelfredzamen zijn risico- en crisiscommunicatie belangrijke instrumenten. Zoals eerder aangegeven in paragraaf 6.2.4 wordt het risico- en veiligheidsbewustzijn van burgers bevorderd. Tevens wordt aangesloten bij het project *Versterking bevolkingszorg* uit de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad.

6.3.3 Aansluiten bij de gebruiker

VRHM houdt bij het leveren van producten en diensten rekening met de wensen, behoeften en risico's van haar omgeving. Zo sluiten bijvoorbeeld planvorming en oefeningen aan bij de wensen en behoeften van de crisisorganisatie en staan crisisfunctionarissen centraal bij de voorbereiding en implementatie. VRHM wil een lerende organisatie zijn, van en voor alle crisisfunctionarissen. Mede op basis van persoonlijke leerbehoeften, worden crisisfunctionarissen opgeleid, getraind en geoefend. Voor alle crisisfunctionarissen wordt een functionerings- en beoordelingssystematiek gericht op hun crisisrol ingevoerd.

VRHM geeft in de komende periode meer aandacht aan implementatie, onderhoud en beheer van producten en diensten. Daarmee wil VRHM dat crisisfunctionarissen erop kunnen vertrouwen dat producten en diensten, zoals planvorming, actueel zijn, en dat hiervan gebruik wordt gemaakt tijdens crises. Verder worden producten en diensten regelmatig geëvalueerd. Op basis hiervan gaan

producten en diensten beter aansluiten bij de wensen en behoeften van de gebruiker en ontstaat er inzicht of de gebruikers voldoende geëquipeerd zijn met deze producten en diensten.

6.3.4 Resultaten

VRHM bereikt met omgevingsgericht (net)werken de volgende resultaten:

- VRHM maakt gebruik van haar intensieve samenwerking met partners, andere veiligheidsregio's en kennisinstututen. Er worden meer afspraken gemaakt op het gebied van risicobeheersing en gezamenlijk opleiden, trainen en oefenen.
- VRHM heeft de continuïteit en kwaliteit van haar meldkamer geborgd en de overgang naar de LMO zorgvuldig begeleid.
- VRHM ondersteunt en faciliteert (zelf)redzamen en biedt verminderd zelfredzamen ondersteuning en begeleiding. De effecten hiervan op de crisisorganisatie zijn ingepast binnen de huidige procedures en werkwijzen.
- VRHM heeft haar producten en diensten afgestemd op de wensen en behoeften van de gebruiker.
- De producten en diensten van VRHM zijn geïmplementeerd, actueel en geëvalueerd. Gebruikers maken gebruik van deze producten en diensten en zijn hiermee aantoonbaar voldoende geëquipeerd.

Bovenstaande resultaten worden in hoofdstuk 8 uitgewerkt in te realiseren activiteiten en een planning.

7 Bedrijfsvoering

In het vorige hoofdstuk zijn de beleidsprioriteiten van VRHM voor de komende beleidsperiode beschreven. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op welke wijze de bedrijfsvoering vorm krijgt voor de uitvoering van deze beleidsprioriteiten.

7.1 Balans brengen in beleidsprioriteiten en middelen

VRHM wordt, als gemeenschappelijke regeling, met name gefinancierd door de gemeenten. Daarnaast levert het Rijk door middel van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) een financiële bijdrage. Deze hybride financieringsstructuur staat op dit moment landelijk niet ter discussie. Op beide bijdragen hebben de afgelopen jaren substantiële taakstellingen plaatsgevonden en zullen ook in de komende jaren nog verdere taakstellingen gerealiseerd moeten worden.

VRHM spant zich in om de multidisciplinaire capaciteit die benodigd is voor de uitvoering van dit beleidsplan en de overige taken, op het noodzakelijke niveau te houden. Vanuit de hulpdiensten, gemeenten en crisispartners komen signalen dat taakstellingen en organisatieontwikkelingen mogelijk leiden tot minder capaciteit voor de multidisciplinaire samenwerking. In deze beleidsperiode staan VRHM en haar partners voor de uitdaging om de organisatie van de multidisciplinaire samenwerking adequaat vorm en inhoud te kunnen blijven geven.

Voor de uitvoering van de multidisciplinaire samenwerking ontvangen de VRHM en haar partners geen additionele middelen. Voor de uitvoering van dit beleidsplan is, naast de te leveren capaciteit, de bestemmingsreserve *Samenwerken Loont!* beschikbaar. Deze reserve is in 2012 ingesteld voor het uitvoeren van het voormalige beleidsplan en toentertijd eenmalig gevoed uit het positief jaarrekeningresultaat. Het restant van deze reserve wordt ingezet voor de uitvoering van de nieuwe beleidsprioriteiten.

VRHM wil ook op het gebied van bedrijfsvoering risicogericht werken. Hiervoor wordt een nota Risicomanagement en weerstandsvermogen opgesteld.

7.2 Werken aan kwaliteit

VRHM dient een kwaliteitszorgsysteem te hanteren (art. 29 Wvr). In de wet is niet beschreven aan welke eisen dit systeem dient te voldoen. VRHM stelt hiertoe de visie op kwaliteitszorg op. Bij het realiseren van een kwaliteitszorgcyclus voor crisisbeheersing wordt gebruik gemaakt van reeds door hulpdiensten en gemeenten gehanteerde kwaliteitszorg- en registratiesystemen. VRHM wil de beschikking hebben over een integraal kwaliteitszorgsysteem en de uitvoering van multidisciplinaire processen bewaken. Kwaliteitszorg ondersteunt bij het voorbereiden en uitvoeren van crisisbeheersing door het borgen, monitoren en verbeteren van de werkprocessen, producten en diensten.

Het kwaliteitszorgsysteem is een sturingsmiddel voor het bestuur van VRHM, en ook voor de gemeentebesturen. Bij het opstellen van het kwaliteitszorgsysteem zal dan ook bijzondere aandacht zijn voor het opstellen van verantwoordingsindicatoren, zoals mede gevraagd door de commissie Hoekstra (evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio, 2013). Bij de ontwikkeling van het

kwakeitszorgsysteem wordt aangesloten bij het project *Kwaliteit en vergelijkbaarheid* uit de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad.

7.3 Integraal samenwerken

Binnen VRHM wordt constructief samengewerkt. De samenwerking vindt veelal plaats via de multidisciplinaire werkgroepen. Deze zijn geformeerd rond functiegebieden, zoals risicobeheersing, planvorming en OTO, en samengesteld uit de hulpdiensten, gemeenten en crisispartners. Door de brede samenstelling van de werkgroepen wordt ieder onderwerp vanuit alle gezichtspunten belicht. VRHM wil deze werkwijze versterken door naast deze werkgroepen, een thematisch gerichte werkwijze te introduceren. Hiermee wordt een aanpak gehanteerd, waarmee onderwerpen integraal door de veiligheidsketen heen worden benaderd. VRHM gaat hiermee experimenteren en nieuwe integrale werkconcepten introduceren.

7.4 Uitvoeren beleidsplan

In hoofdstuk 8 staan de resultaten van het beleidsplan opgesomd, met daarbij de te realiseren activiteiten en planning. Deze resultaten worden jaarlijks beleidsmatig en financieel vertaald in de werkplannen van VRHM. Deze werkplannen worden voorgelegd aan het bestuur. Over de uitvoering van het beleidsplan en de jaarlijkse werkplannen wordt tussentijds gerapporteerd aan het bestuur. Wanneer landelijke en/of regionale ontwikkelingen wijzigingen in de doelstellingen tot gevolg hebben, zal het bestuur deze consequenties bezien.

7.5 Resultaten

VRHM bereikt met bedrijfsvoering de volgende resultaten:

- VRHM en haar partners hebben voldoende capaciteit beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het beleidsplan.
- VRHM werkt op het gebied van bedrijfsvoering risicogericht.
- VRHM heeft een kwaliteitszorgsysteem, wat als sturingsmiddel fungeert voor het bestuur van VRHM en de gemeentebesturen.
- Binnen VRHM wordt een aanpak gehanteerd, waarmee onderwerpen integraal door de veiligheidsketen heen worden benaderd.
- VRHM vertaalt de resultaten in het beleidsplan jaarlijks beleidsmatig en financieel in de werkplannen.

Bovenstaande resultaten worden in hoofdstuk 8 uitgewerkt in te realiseren activiteiten en een planning.

8 Planning resultaten

In dit hoofdstuk staan de resultaten van het beleidsplan opgesomd, met daarbij de te realiseren activiteiten en planning. Dit overzicht is de basis voor de jaarlijkse rapportage naar het bestuur en wordt gebruikt voor het opstellen van de jaarlijkse werkplannen. Zodra de projecten in het kader van de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad nader uitgewerkt zijn en regionaal geïmplementeerd worden, worden deze acties ook verwerkt in onderstaande planning en de jaarwerkplannen.

8.1 Beleidsprioriteit 1: informatiegestuurd werken

Resultaat en acties	2016	2017	2018	2019
<p>VRHM heeft een beter (gezamenlijk) actueel beeld van de situatie. VRHM verbindt (informatie)domeinen met elkaar. Er is een VRHM-brede informatievoorziening.</p> <p><u>Acties:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het opzetten en onderhouden van een actueel risicobeeld ten behoeve van de crisisorganisatie in de koude, lauwe en warme fase (op basis informatiebehoefte). 2. In gebruik nemen van een geo-voorziening waarmee over de kolommen geo-data kan worden uitgewisseld. Hierbij slim gebruikmakend van de landelijke geo-voorziening i.o. 	X	X X		
<p>Alle netwerkonderdelen beschikken over de juiste informatie, op het juiste moment en op de juiste plaats tegen zo laag mogelijke kosten. Ook in de koude fase.</p> <p><u>Acties:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Opzetten van multi-registratie van geoefendheid. 4. Vervanging ondersteunend systeem risicobeheersing, zowel voor bebouwde omgeving als evenementen. 5. Het ontwikkelen en introduceren van digitale planvormingsproducten en ontsluiting hiervan. 		X X X	X	
<p>VRHM werkt met actiegerichte informatievoorziening. VRHM beschikt over een goed werkende crisisorganisatie die goed weet hoe optimaal van LCMS gebruik te maken</p> <p><u>Acties:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Doorontwikkeling geo-datagebruik/plot en de ontsluiting van geo-data 7. Doorontwikkelen van de operationele IM-organisatie in de hoofdstructuur. 8. Onderzoek naar de mogelijkheden van de rol van GMK/RTIC tijdens crisisbeheersing en incidenten. 9. Onderzoek naar wat VRHM kan leren van de politie op het gebied van informatiegestuurd optreden. 	X	X X X		
<p>Informatie over projecten is breed gedeeld en toegankelijk via een VRHM-brede digitale omgeving (bijv. Sharepoint) dat voor alle crisisfunctionarissen en partners het platform wordt waar informatie te vinden is.</p>				

<u>Acties:</u> 10. Opzetten digitale samenwerkingsomgeving voor crisisbeheersing (digitaal werken).		X		
VRHM heeft de benodigde maatregelen getroffen om de betrouwbaarheid van informatiemanagement te organiseren. <u>Acties:</u> 11. Vaststellen van beveiligingsbeleid op basis van de landelijke ontwikkelingen. 12. Vaststellen van beschikbaarheidsniveaus en maatregelen.	X	X		
VRHM heeft 'fallback' en uitwijklocatie(s) georganiseerd voor de hoofdstructuur en GMK. <u>Acties:</u> 13. Bepalen en organiseren fallback en uitwijklocatie(s). 14. Beoefenen fallback en uitlocatie(s).	X X	X	X	X

8.2 Beleidsprioriteit 2: risicogericht werken

Resultaat en acties	2016	2017	2018	2019
VRHM heeft overzicht en inzicht in de risico's en de bijbehorende aanpak, waarbij ten minste de risico's overstromingen, verstoring energievoorziening, telecommunicatie en ICT en ziektegolf, verstoring openbare orde en luchtvaartongevallen specifiek zijn uitgewerkt. <u>Acties:</u> 15. Regionaal risicoprofiel jaarlijks actualiseren. 16. Risicoanalyse hoogwater uitwerken met partners en operationele gebruikers. 17. Onderzoeken rol VRHM bij verstoring openbare orde 18. Bereikbaarheidsanalyse uitvoeren voor luchtvaartongevallen (10-km zone)	X X	X X	X	X
VRHM zorgt voor een gecoördineerde integrale advisering vanuit de veiligheidsregio. In deze advisering geeft VRHM inzicht in de risicoanalyse, de duiding van het risico, het restrisico en de beïnvloedingsmogelijkheden. Het advies sluit aan bij de vraagstelling van de ontvanger <u>Acties:</u> 19. Verbinding maken tussen partijen om integraal te kunnen werken 20. Implementeren van het integraal adviesproces 21. Coördinatiepunten risico-advisering en evenementen worden geëvalueerd 22. Implementatie aanbevelingen evaluatie coördinatiepunten	X X	X	X	

23. Verbeteren van de kwaliteit van de advisering	X	X	X	X
VRHM bereidt zich operationeel voor op basis van de risico's uit het risicoprofiel.				
<u>Acties:</u> 24. De risicoaanpak wordt jaarlijks geactualiseerd en overgenomen in de werkplannen van de multidisciplinaire werkgroepen (naast de generieke versterking van de crisisorganisatie)	X	X	X	X
VRHM heeft de continuïteit van de eigen crisisorganisatie/ bedrijfsvoering versterkt.				
<u>Acties:</u> 25. Hulpverleningsdiensten en gemeenten herzien hun eigen continuïteitsplannen en stemmen deze op elkaar af. 26. Uitwerken continuïteitsplan crisisorganisatie	X X	X		
VRHM bevordert met risico- en crisiscommunicatie het risico- en veiligheidsbewustzijn, de zelfredzaamheid en de onderlinge hulpvaardigheid.				
<u>Acties:</u> 27. Samenhangend risico- en crisiscommunicatieplan opstellen voor de risicoaanpak. 28. Webpagina Hollandsmiddeneilig.nl ondersteunt de risico- en crisiscommunicatie. 29. Onderzoeken gezamenlijk vormgeven van crisiscommunicatie met crisispartners en VRHM	X	X X		

8.3 Beleidsprioriteit 3: omgevingsgericht (net)werken

Resultaat en acties	2016	2017	2018	2019
VRHM maakt gebruik van haar intensieve samenwerking met partners, andere veiligheidsregio's en kennisinstituten. Er worden meer afspraken gemaakt op het gebied van risicobeheersing en gezamenlijk opleiden, trainen en oefenen.				
<u>Acties:</u> 30. Samenwerking aangaan met universiteiten/hogescholen. 31. Ambtelijke samenwerken in West 4 afstemmen en onderlinge ervaringen uitwisselen. 32. Bij de actualisatie van convenanten/actielijsten worden afspraken opgenomen op het gebied van risicobeheersing en OTO.	X X X	X X X	X	X
VRHM heeft de continuïteit en kwaliteit van haar meldkamer geborgd en de overgang naar de LMO zorgvuldig begeleid.				

<u>Acties:</u> 33. Deelname/uitwerken ontwikkeling LMO (landelijk en regionaal)	X	X	X	
VRHM ondersteunt en faciliteert (zelf)redzamen en biedt verminderd zelfredzamen ondersteuning en begeleiding. De effecten hiervan op de crisisorganisatie zijn ingepast binnen de huidige procedures en werkwijzen.				
<u>Acties:</u> 34. Verkennen duiding en reikwijdte zelfredzaamheid.	X	X		
35. Verbeteren overzicht en inzicht locaties verminderd zelfredzamen	X	X	X	X
36. Het thema zelfredzaamheid komt terug in opleidingen, trainingen en oefeningen (OTO)	X	X	X	X
VRHM heeft haar producten en diensten afgestemd op de wensen en behoeften van de gebruiker.				
<u>Acties:</u> 37. Behoeften crisisfunctionarissen t.a.v. producten en diensten in kaart brengen.	X	X	X	X
38. Opzetten en uitvoeren pilot digitale educatie functionarissen crisiscommunicatie.		X X	X	
39. Ontwikkelen van werkvormen waarbij eindgebruikers actief en integraal betrokken worden bij de operationele voorbereiding.		X		
40. Ontwikkelen van een productencatalogus OTO voor en in afstemming met de gebruiker		X		
De producten en diensten van VRHM zijn geïmplementeerd, actueel en geëvalueerd. Gebruikers maken gebruik van deze producten en diensten en zijn hiermee aantoonbaar voldoende geëquipeerd.				
<u>Acties:</u> 41. Per jaar minimaal 6 GRIP-incidenten evalueren	X	X X	X X	X X
42. Monitoren en vastleggen van de individuele prestaties bij OTO-momenten (vaardigheden paspoort en vakbekwaamheidsregistratie)				

8.4 Bedrijfsvoering

Resultaat en acties	2016	2017	2018	2019
VRHM en haar partners hebben voldoende capaciteit beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het beleidsplan.				
<u>Acties:</u>				

43. Bij de concretisering van het beleidsplan in jaarwerkplannen wordt de beschikbare en benodigde capaciteit in beeld gebracht.	X	X	X	X
VRHM werkt op het gebied van bedrijfsvoering risico gericht. <u>Acties:</u> 44. Opstellen nota Risicomanagement en weerstandsvermogen.	X			
VRHM heeft een kwaliteitssystem, wat als sturingsmiddel fungeert voor het bestuur van VRHM en de gemeentebesturen. <u>Acties:</u> 45. Ontwikkelen en implementeren kwaliteitssystem.			X	
Binnen VRHM wordt een aanpak gehanteerd, waarmee onderwerpen integraal door de veiligheidsketen heen worden benaderd. <u>Acties:</u> 46. Ontwikkelen van integrale werkvormen bij het uitvoeren van activiteiten op het gebied van crisisbeheersing.		X	X	
VRHM vertaalt de resultaten in het beleidsplan jaarlijks beleidsmatig en financieel in de werkplannen. <u>Acties:</u> 47. Vaststellen en monitoren voortgang jaarwerkplannen.	X	X	X	X

Bijlage 1 Verplichte onderdelen Regionaal Beleidsplan

Op grond van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) stelt het bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) tenminste één maal in de vier jaar een beleidsplan vast. Het beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur vastgesteld risicoprofiel en dient in elk geval te bevatten:

Verplicht onderdeel	Vindplaats
Een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, en van de politie, alsmede van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing	De beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten is opgenomen in separate plannen zoals de herziening Regionaal Crisisplan VRHM en afzonderlijke monodisciplinaire organisatieplannen van de deelnemende organisaties aan het samenwerkingsverband VRHM.
Een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van door Onze Minister vastgestelde landelijke doelstellingen als bedoeld	Er zijn tot op heden geen landelijke doelstellingen door de minister gedefinieerd, deze zijn dan ook niet uitgewerkt. Wel is de Strategische Agenda versterking veiligheidsregio's opgenomen (paragraaf 5.3) .
Een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de onder a bedoelde diensten en organisaties	De multidisciplinaire informatievoorziening is uitgewerkt in de paragraaf 6.1. De monodisciplinaire informatievoorziening is opgenomen in de afzonderlijke monodisciplinaire organisatieplannen van de deelnemende organisaties aan het samenwerkingsverband VRHM.
Een oefenbeleidsplan	Het oefenbeleidsplan is uitgewerkt in een sepeeraat plan: het Meerjaren Multidisciplinair Opleidings-, Trainings- en Oefenbeleidsplan
Een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in artikel 10, onder b;	Zie hiervoor paragraaf 4.2.
De voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen.	Dit is beschreven in een sepeeraat plan, namelijk het dekkingsplan en is dus geen onderdeel van dit beleidsplan.

Bijlage 2 Factsheet Strategische agenda

Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's

Op 16 mei 2014 stelde het Veiligheidsberaad de Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016 vast. Hierin zijn prioriteiten opgenomen voor de veiligheidsregio's met als doel het tegengaan van maatschappelijke ontwrichting door crisis- en risicobeheersing te versterken. Hiervoor zijn zes projecten ingericht. Op 12 juni 2015 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met de uitvoering van deze zes projecten. Drie van deze zes projecten worden samen met het ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ) uitgevoerd.

Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's

De Strategische Agenda is de koers aan de hand waarvan de veiligheidsregio's zich de komende jaren op landelijk niveau willen ontwikkelen. De Strategische Agenda geeft de samenwerking tussen veiligheidsregio's onderling, maar ook met crisispartners en departementen, een impuls.

De volgende projecten van de Strategische Agenda worden de komende jaren uitgevoerd:

- > water en evacuatie
- > continuïteit van de samenleving
- > versterking risico- en crisisbeheersing bij stralingsincidenten

De facts

- > 12 juni 2015 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met uitvoering van de Strategische Agenda
- > De Strategische Agenda bevat 6 projecten, waarvan het Veiligheidsberaad er 3 uitvoert met het ministerie van VenJ
- > De Strategische Agenda is de nieuwe ontwikkelkoers voor veiligheidsregio's voor de komende jaren

- > kwaliteit en vergelijkbaarheid
- > versterking bevolkingszorg
- > bovenregionale operationele besluitvorming; samenwerking tussen veiligheidsregio's en Defensie

De eerste drie projecten voert het Veiligheidsberaad samen uit met het ministerie van VenJ. De andere drie projecten voeren de veiligheidsregio's en het Veiligheidsberaad zelf uit.

Water en evacuatie

Doel van het project 'water en evacuatie' is het ontwikkelen van een structurele aanpak en het bevorderen van een effectieve samenwerking tussen veiligheidsregio's en hun betrokken (crisis)partners. De veiligheidsregio's gaan de komende jaren samen met de ministeries van VenJ en IenM, Rijkswaterstaat en de waterschappen de planvorming actualiseren aan de hand van de meest recente overstromingsscenario's en een evacuatiestrategie vaststellen. Ten behoeve hiervan beschikken de veiligheidsregio's in 2016 over een handreiking voor de gevolgen van overstromingen - inclusief een risicoanalyse en evacuatiestrategie - en over instrumenten voor het stimuleren van zelfredzaamheid. Ook wordt de kennis over water en evacuatie versterkt en een eerste meerjarenprogramma en een projectenkalender opgesteld. In 2017 kunnen veiligheidsregio's gebruik maken van een standaard voor informatie-uitwisseling tussen veiligheidsregio's en waterbeheerders en is er een toetsingskader voor resultaatmeting.

Continuïteit van de samenleving

Om maatschappelijke ontwrichting te voorkomen bij uitval van (delen van de) vitale infrastructuur is een goede onderlinge samenwerking nodig tussen bedrijven, veiligheidsregio's en ministeries. Het project 'continuïteit van de samenleving' heeft tot doel die samenwerking te verbeteren. In 2015 ontvangen de veiligheidsregio's een rolbeschrijving voor de samenwerking met vitale partners en ministeries. In 2016 volgt een agenda met samenwerkingsafspraken per sector waarmee de prioriteiten voor de verbeteracties in de samenwerking helder zijn en deze wordt vervolgens ook uitgevoerd. Per regionaal netwerk wordt een actieplan opgesteld waaraan partijen zich committeren, er wordt een nationaal actieplan opgesteld en een 'menukaart' met voorbeelden, tips en best practices om de uitvoering daadwerkelijk te ondersteunen.

Versterking risico- en crisisbeheersing bij stralingsincidenten

Dit project versterkt de specifieke voorbereiding op mogelijke stralingsincidenten zodat bij een stralingsincident bestuurlijk en operationeel adequaat wordt opgetreden. Zowel in de alarmeringsfase als de respons- en nafase. Er wordt daarbij zoveel mogelijk aangesloten bij de generieke bestuurlijke en operationele voorbereiding op crises en rampen. Veiligheidsregio's, Rijkspartijen (waaronder de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming) en vertegenwoordigers vanuit de stralingssector zorgen in 2015 voor een gedeeld inzicht in de operationele betekenis van taken en verantwoordelijkheden van overheden, exploitanten en burgers. Dit toegenomen inzicht leidt in 2016 tot een gezamenlijk bewustwordingsproces over de betekenis en werking hiervan in de praktijk. Een gezamenlijke visie op publieksvoorlichting en risico- en crisiscommunicatie maakt ook deel uit van dit project. Daarnaast wordt ingezet op de verdere versterking van de operationele voorbereiding door multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen én noodzakelijke inzet tijdens de incident- en nafase.

Kwaliteit en vergelijkbaarheid

Er zijn veel initiatieven die bijdragen aan kwaliteit en vergelijkbaarheid en er is behoefte om vanuit een gezamenlijk beeld van kwaliteit en vergelijkbaarheid een 'schil' om de verschillende lopende initiatieven te bouwen. In 2015 verschijnt een gezamenlijk kader met gezamenlijke taal en begrippen voor kwaliteit, kwaliteitszorg en vergelijkbaarheid. Dit kader gaan de veiligheidsregio's vervolgens gezamenlijk verder ontwikkelen. Dit vormt de basis voor het referentiemodel kwaliteit en de verdere vergelijking tussen veiligheidsregio's. In 2015 worden de lopende initiatieven voor vergelijking - onder andere kostenevaluaties en informatiescans - én voor leren en samenwerken - waaronder visitaties - doorontwikkeld en toegepast. Doel is om voor 2016 hiervoor een aantal nieuwe thema's te benoemen om te leren van elkaar en om de samenwerking te bevorderen. In 2016 volgt ook het referentiemodel, wat beschrijft welke thema's/elementen in elk regionaal kwaliteitszorgsysteem opgenomen moeten worden en welke onderwerpen een verplichtend karakter hebben.

Versterking bevolkingszorg

In de vergadering van het Veiligheidsberaad op 16 mei 2014 zijn de voorzitters veiligheidsregio overeengekomen om een nieuwe visie ten aanzien van de bevolkingszorg - inclusief prestatie-eisen - landelijk te implementeren om zo de bevolkingszorg 'op orde' te brengen. De visie en prestatie-eisen van 'Bevolkingszorg op orde' geven invulling aan een meer realistische bevolkingszorg tijdens en na een ramp of crises. Hierbij wordt uitgegaan van zelfredzaamheid van een groot deel van de betrokkenen. Doel van het project 'versterking bevolkingszorg' is het ondersteunen van gemeenten en regio's bij de implementatie van deze visie 'en het monitoren van de voortgang van de implementatie. Om de implementatie te ondersteunen, worden structureel best practices en knelpunten beschikbaar gesteld gedurende de looptijd van de Strategische Agenda (tot eind 2016). Monitoring vindt plaats tijdens interactieve bijeenkomsten en in 2015 vinden 1-dagsvisitaties plaats. Daarnaast bevordert het project dat opleidingsproducten bevolkingszorg in lijn met de visie geactualiseerd worden.

Bovenregionale operationele besluitvorming: samenwerking tussen veiligheidsregio's en Defensie

Veiligheidsregio's hebben slechts beperkt zicht op hetgeen Defensie voor hun kan betekenen. Dit project biedt een overall inzicht in hetgeen Defensie te bieden heeft en in de wijze waarop de besluitvorming ingericht moet worden wanneer meerdere regio's tegelijkertijd beroep doen op de schaarse capaciteit van Defensie. Eind 2015 is een beschrijving gereed van bovenregionale of landelijke operationele besluitvorming bij GRIP 5 en GRIP Rijk. In samenwerking met de ministeries van VenJ en Defensie, levert het Veiligheidsberaad in 2015 ook een model voor een 'landelijke operationeel besluitvormingsteam' op. In 2016 wordt de landelijke besluitvorming geoefend en volgt het meerjarig oefenplan om het 'landelijk operationeel besluitvormingsteam' getraind te houden en wordt deze uitgevoerd.

Waarom een Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's?

Onder meer de aanbevelingen van de Commissie Hoekstra (2013) zijn aanleiding geweest voor de ontwikkeling van een 'Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's'. De Strategische Agenda heeft als hoofduitgangspunt dat het voorziet in de gemeenschappelijke ambitie van het bestuur om vanuit de collectieve verantwoordelijkheid met elkaar de veiligheidsregio's naar een hoger niveau te brengen.

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
www.ifv.nl
026 355 24 99

Bijlage 3 Overzicht risicoaanpak

		Toelichting	Advies
Natuurlijke omgeving	Overstromingen	- Hoge positie regionaal risicoprofiel - Specifieke voorbereiding gewenst - Heeft bestuurlijke prioriteit - Landelijk op strategische agenda VRHM trekker - Verdere analyse noodzakelijk om risico inzichtelijk te maken als basis voor informatiepreparatie en risicocommunicatie (o.a. in relatie met partners)	Heeft prioriteit om op te pakken. Geen specifieke beïnvloedingsanalyse, maar regionale activiteiten in samenhang met landelijke activiteiten (strategische agenda) doorzetten.
	Natuurbranden	- Hoge positie regionaal risicoprofiel - Inspanningsrendement is hoger, met name door tips en trucs over te nemen van andere regio's - Kwetsbaar voor moedwilligheid - Hoog afbreukrisico	VRHM volgend laten zijn en prepareren op basis van elders ontwikkelde concepten
	Extreme weersomstandigheden	- Kans en impact van extreem weer neemt toe. - Specifieke voorbereidingen op extreem weer zijn erg moeilijk. - Reguliere capaciteit voldoende	Wordt deels meegenomen in reguliere preparatieprocessen. Verder rekening houden met extreem weer als trigger bij andere crisistypen (bijvoorbeeld overstromingen, natuurbrand, etc.)
	Aardbeving	- Risico niet waarschijnlijk in VRHM	-
	Plagen (ongedierte)	- Valt onder verantwoordelijkheid van het ministerie van EL&I/ NVWA. Zij nemen en implementeren maatregelen. Veiligheidsregio ondersteund bij calamiteiten (bijv. afzettingen). - Afspraken maken onderdeel uit van generieke crisisorganisatie.	-
	Dierziekten	- Valt onder verantwoordelijkheid van het ministerie van EL&I/ NVWA. Zij nemen en implementeren maatregelen. Veiligheidsregio ondersteund bij calamiteiten (bijv. afzettingen). - Afspraken maken onderdeel uit van generieke crisisorganisatie.	-
Gebouwde omgeving	Branden in kwetsbare objecten	- Specifieke voorbereiding gewenst, gericht op langer thuiswonende ouderen en (zelf)redzaamheid	Reguliere inspanningen op het gebied van risicobeheersing / preparatie continueren
	Instorting grote gebouwen en kunstwerken	- Complexiteit van grote gebouwen neemt toe	Reguliere inspanningen op het gebied van risicobeheersing / preparatie continueren
Technologische omgeving	Incidenten met brandbare/explosieve stof in open lucht	- Hoge positie regionaal risicoprofiel - Veel inspanningen vinden plaats vanuit risicobeheersing	Reguliere inspanningen op het gebied van risicobeheersing / preparatie continueren
	Incidenten met giftige stof in open lucht	- Geanalyseerd in regionaal risicoprofiel - Veel inspanningen vinden plaats vanuit risicobeheersing	Reguliere inspanningen op het gebied van risicobeheersing / preparatie continueren
	Kernincidenten	- Landelijk op strategische agenda (nucleair)	Landelijke project (strategische agenda) nucleair volgen, eventuele uitkomsten implementeren in regio
Vitale infrastructuurvoorzieningen	Verstoring energievoorziening	- Hoge positie regionaal risicoprofiel - Specifieke voorbereiding gewenst - Inspanningsrendement te behalen op onze eigen continuïteit - Kwetsbaar voor moedwilligheid - Landelijk op strategische agenda (continuïteit) - Sterke relatie met Telecom en ICT	- Landelijk project (strategische agenda) 'continuïteit van de samenleving' volgen, mogelijk hierin participeren vanuit VRHM - Intern voorbereiden op eigen continuïteit van de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van risico- en crisisbeheersing (beïnvloedingsanalyse), in samenhang met verstoring telecommunicatie en ICT en ziektegolf.
	Verstoring drinkwatervoorziening	- Geanalyseerd in regionaal risicoprofiel - Kwetsbaar voor moedwilligheid	Convenant afspraken borgen en meenemen in reguliere preparatieproces
	Verstoring rioolwaterafvoer en afvalwaterzuivering	- Wordt landelijk gecoördineerd.	-
	Verstoring telecommunicatie en ICT	- Hoge positie regionaal risicoprofiel - Specifieke voorbereiding gewenst - Heeft bestuurlijke prioriteit - Inspanningsrendement te behalen op onze eigen continuïteit - Kwetsbaar voor moedwilligheid - Landelijk op strategische agenda (continuïteit) - Sterke relatie met energievoorziening	- Landelijk project (strategische agenda) 'continuïteit van de samenleving' volgen, mogelijk hierin participeren vanuit VRHM - Intern voorbereiden op eigen continuïteit van de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van risico- en crisisbeheersing (beïnvloedingsanalyse), in samenhang met verstoring energievoorziening en ziektegolf.
	Verstoring afvalverwerking	- Effecten van dit risico zijn zeer beperkt voor VRHM	-
	Verstoring voedselvoorziening	- Wordt nationaal opgepakt en uitgewerkt.	-
Verkeer en vervoer	Luchtvaartincidenten	- Heeft bestuurlijke prioriteit - Beperkt deel van VRHM heeft hoger risico - Bereikbaarheid in gebied met hoger risico is mogelijk beperkt - Afspraken zijn gemaakt met Kennemerland	- Analyse van de bereikbaarheid van het gebied met hoger risico.
	Incidenten op of onder water	- Rekening houden met risico's vanuit zee - gevaarlijke stoffen worden meegenomen onder andere crisistypen (explosieve, brandbare, giftige stof in open lucht)	Wordt in het reguliere preparatieproces meegenomen.
	Verkeersincidenten op land	- Geanalyseerd in regionaal risicoprofiel - Met name spoor risico	- Reguliere inspanningen op het gebied van risicobeheersing / preparatie continueren - convenantafspraken met ProRail borgen
	Incidenten in tunnels	- Hoge positie regionaal risicoprofiel - Nieuwe tunnel in ontwikkeling, deze aandacht moet geborgd blijven	Reguliere inspanningen op het gebied van risicobeheersing / preparatie continueren
Gezondheid	Bedreiging volksgezondheid	- Geanalyseerd in regionaal risicoprofiel - Mogelijke dierziekten overdraagbaar op mens Valt onder verantwoordelijkheid van het ministerie van EL&I/ NVWA. Zij nemen en implementeren maatregelen. Veiligheidsregio ondersteund bij calamiteiten (bijv. afzettingen) - Afspraken maken onderdeel uit van generieke crisisorganisatie.	-
	Ziektegolf	- Hoge positie regionaal risicoprofiel - Inspanningen mogelijk op het gebied van eigen continuïteit	Intern voorbereiden op eigen continuïteit van de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van risico- en crisisbeheersing (beïnvloedingsanalyse), in samenhang met verstoring energievoorziening en verstoring telecommunicatie en ICT.
Sociaal-maatschappelijke omgeving	Evenementen	- Geanalyseerd in regionaal risicoprofiel - Heeft bestuurlijke prioriteit - Inspanningsrendement is hoog, vindt al verfijning plaats op dit moment (planvorming en evaluatie) - kwetsbaar voor moedwilligheid	Huidige inspanningen op dit thema continueren, verder implementeren en verfijnen
	Verstoring openbare orde	- Hoge positie regionaal risicoprofiel - Specifieke voorbereiding gewenst - Heeft bestuurlijke prioriteit - Inspanningsrendement mogelijk door informatie beter aan de voorkant te krijgen en bestuurders beter te ondersteunen en in stelling te brengen - Kwetsbaar voor moedwilligheid - mogelijk gevolg van ander crisistype	Containerbegrip nader specificeren en onderzoeken waar VRHM een rol heeft en vervolgens hoe deze rol kan worden verbeterd.